

Kədi Firindena Timôte Ma Pəli Alaa Falan Kədi Firinden Timôte Ma

Kədi firinden naxan səbə Timôte ma, na səbə Romi taan nin (1.17). Pəli suxu nən a sa kasoon na kii xədəxəni (2.9) a yi lu a danna (4.10,16), a yi kawandi falani itoe səbə a fəxərabira kendən ma xanuntenyani (1.2).

Xərana a falan fələma Ala tantunna nan ma lan Timôte a xanuntenyaan nun a dənkəleyaan ma. Hali tərə gbeen nun matandin to xun tixi Yesu a fe Xibaru Fajin nali muxune ma, a Timôte yamarima a xa a sənbə so, a yi yəngən so wəkiləni “alo Alaa Muxu Sugandixina sofa tinxinxina” (1.3 han 2.13). A a rakolonma a a xa a ligə a yeren ma muxune fe yi naxanye fala fuune tima a findi matandin na e nun sənxə sənxən naxanye tənə mi na, naxanye dənkəleyaan makuyama muxune ra. A yi a fala a xa, a a xa lu alo a tan yətəna, a yi lu tinxinni alo Kitabuna a falaxi kii naxan yi, Timôte naxan xaranxi xabu a banxulan pərə waxatini (2.14 han 4.5). A kədin nəjanna ra, xərana a yətəna mantərəne nan ma fe falama, a yi Ala tantun naxan yi a malima (4.6 han 22).

Xəra Pəli gerenna so nən Yesu a fe Xibaru Fajin nalideni han a siimayaan nəjanna (4.7). Kitabun xaran muxune fan lan nən, e yi na gerenna so, dənkəleyaan nun dijan nun xanuntenyaan nun sənbə soni, hali e mi gaxu Setana yee ra.

¹ N tan Pəli, naxan findixi Yesu Alaa Muxu Sugandixina xəraan na Ala sagoon xən ma alogo

Ala en tuli saxi nii rakisin naxan na Yesu Alaa Muxu Sugandixini, n xa na rali, n tan nan ito səbəxi,

² n yi a rasiga n nafan dii xəmen Timôte ma.

Fafe Ala nun en Marigi Yesu Alaa Muxu Sugandixin xa hinanna nun kininkininna nun bəjəe xunbenla fi i ma.

Barika biran nun kawandina

³ N walima Ala naxan xa bəjəe rafixəni alo n benbane a ligi kii naxan yi, n barikan birama na xa, n nəma a maxandə i xa kəeen nun yanyin na waxatin birin.

⁴ Amasətə, n nan n miri i ya wugan ma, a xənla n suxuma nən n xa i to alogo n xa lugo səwan na.*

⁵ N xaxili mən i ya dənkəleya kəndən xən, naxan yi i mame Lowisi nun i nga Ewunise yi. N laxi a ra, fa fala a i fan yi.

⁶ Nanara, n na a rabirama i ma, Ala kiseen naxan fixi i ma, i xa na rawali i səbəən na, i naxan sətəxi n na n yiin sa i xunni waxatin naxan yi Ala maxandini.

⁷ Amasətə Ala mi Nii gaxuxin xan fixi en ma koni a Nii Sarıjanxina naxan sənbən nun xanunteyaan nun sən fajin fima en ma.

⁸ Nba, i nama yagi sereyaan bə en Marigin xa, hanma i yagi n tan ma fe ra hali n to kasoon na a fe ra. Koni en firinna xa tin tərəyaan ma en bode xən lan Yesu a fe Xibaru Fajina fe ma Ala sənbən barakani.

⁹ A tan nan en nakisixi, a yi en xili a en xa sarijan. En kəwanle fe mi a ra de, koni a yetəna fe

---

* **1:4:** Timôte **wuga** nən Poli keli Efesi taani waxatin naxan yi. A mato Timôte Singen 1.3 kui.

ragidixina, e nun a hinanna, a naxan fi en ma Yesu
Alaa Muxu Sugandixin barakani benun dunupa
xa da.

¹⁰ Koni iki a bata a yita en na en nakisimaan Yesu
Alaa Muxu Sugandixin minin xən ma kənənni,
naxan faxan sənbən noxi, a yi nii rakisin nun
faxatareyaan makənen Yesu a fe Xibaru Fajin xən
ma.

¹¹ Ala bata n findi kawandi baan nun xəraan
nun karaməxən na Yesu a fe Xibaru Fajina fe ra.

¹² Nanara, n tərəma feni itoe ra, koni n mi yagixi
e fe ra amasətə n dənkəleyaxi naxan ma, n na
kolon. N laxi a ra, a nəe n gbeen namarə nən han
na ləxəni.

¹³ I fala kəndən naxanye mexi n yii, ne ramara
misaala ra xanuntenyaan nun dənkəleyani Alaa
Muxu Sugandixin Yesu xən.

¹⁴ Se fajin naxanye taxuxi i ra, ne mara Alaa Nii
Sarijanxin sənbən barakani naxan en yi.

¹⁵ I a kolon fa fala naxanye birin Asi yamanani,
ne bata n nabəjin, hali Figelo nun Heremogene.

¹⁶ Ala xa Marigin kininkinin Onesiforo a den-
bayaan ma amasətə a n nii yifan nən n ma sanja
ma wuyaxi. A mi yagi n ma fe ra hali n to kasoon
na.

¹⁷ A Romi taan li waxatin naxan yi, a yi a tun-
nafan n fenjən han a yi n to.

¹⁸ Ala xa Marigin kininkinin a ma na Ləxəni. A
feen naxanye liga n xa Efesi taani, i ne kolon yati!

2

Yesu a walike fajine

¹ Nba, i tan n ma diina, i sənbə so na hinanni
naxan Yesu Alaa Muxu Sugandixini.

² I feen naxanye m^εxi, n naxanye rali sereya wuyaxi y^{εε} x^{əri}, ne taxu lannaya muxune ra, naxanye fan n^{oe} muxu gbete ye xaranj^ε.

³ En na en w^εkile t^{ərəni} en bode x^{ən} ma bayo en luxi n^{en} alo Yesu Alaa Muxu Sugandixina sofa fajine.

⁴ Muxun naxan sofa wanli, na mi basanj^ε dununa fe gbete ra xa a waxi a kuntigin k^{en}n^{en} feni.

⁵ Muxun naxan fan a gima xataj^{əx^əyani}, xa na mi a yix^{əd^əx^ə} a gideni giin sariyani, a mi n^{oo}n tiy^ε mum^ε.

⁶ X^{εε} biin naxan wali x^{əd^əx^ən} k^{εma}, na singe xa a gbee x^{εε} ma seen s^{ət^ə}.

⁷ N naxan falama i xa, i miri na ma, amas^{ət^ə} Marigin famun fima n^{en} i ma ne birin yi.

⁸ I xaxili lu Yesu Alaa Muxu Sugandixin x^{ən} ma naxan kelixi Dawuda b^{əns^ənni}, naxan keli sayani, alo n na a ralima kii naxan yi Yesu a fe Xibaru Fajini,

⁹ n t^{ərəma} naxan ma fe ra han n xidi alo fe jaxi rabana. Koni Alaa falan tan mi xide mum^ε.

¹⁰ Nanara, n dijaxi t^{ərəne} birin bun ma yama sugandixina fe ra, alogo e fan xa kisin s^{ət^ə} naxan Yesu Alaa Muxu Sugandixini, e yi lu habadan binyeni.

¹¹ N^{əndin} nan falani ito ra:
Xa en nun a tan bata faxa en bode x^{ən},
en nun a tan nii rakisin s^{ət^əma} n^{en}.

¹² Xa en na en tunnafan,
en nun a tan luma n^{en} mangayani.

Xa en na en m^ε a ra,
a fan a mema n^{en} en na.

¹³ Xa en mi tinxinj^ε ayi,
a tan tinxinma n^{en} ayi,

amasətə a mi nəε a mε a yεtε ra.

14 Na feene rabira muxune ma, i yi e yamari Ala yetagī, a e xa e yεtε ratanga matandine ma lan falane bunne ma, matandin naxanye tənə yo mi na. A e ramε muxune nan halagima tun!

15 I kata, i yi i yεtε yita Ala ra walikε kəndən na, naxan wali xənne mi mayagi, naxan Alaa jəndi falan nalima a kiini.

16 Xεtε dina suxutare fala fuune fəxə ra, amasətə naxanye e falama, ne luma e masigε Ala kolonna ra nən tun.

17 E falan luxi nən alo furen naxan dε gboma ayi fatin ma. Humeneyo nun Fileto na muxune nan yε,

18 naxanye bata e masiga jəndin na. E naxa, a muxune rakelima sayani waxatin naxan yi, na bata dangu. E muxuna ndee dənkəleyaan kala.

19 Anu, Alaa banxin bətən saxi sandəxə kəndən naxan fari, na dəxi ken, falani itoe kərəndənxi a ma, a naxa, “Marigin gbeen muxun naxanye ra, a ne kolon. Xa naxan yo Marigin xinla falama, na xa a xun xanbi so tinxintareyani.”*

20 Waliseen sifa wuyaxi nan banxi gbeeni, gbeti daxin nun xəma daxin na koni a wudi daxin nun a bəndə ganxin fan na. Ndee rawalima binya feene yi, ndee rawalima binyatare feene yi.

21 Xa muxu yo a yεtε rasarijan na binyatareya feene ma, a luma nən alo walise binyaxina. A to sarijan, a kanna nəε a rawale wali fajin birin yi.

22 I gi foningeayaan waxatin kunfa feene ma. ε nun naxanye Marigin batuma bəjəε fixən na, ε bira

* **2:19:** Yatene 16.5

tinxinyaan nun d^{en}keleyaan nun xanuntenyaan
nun b^oj^e xunbenla nan f^{ox}^a ra ε bode x^an.

²³ I m^e xaxilitareyaan nun daxuyaan fe matandine ra, i yi a kolon fa fala a ne fama y^{eng}^en nan na.

²⁴ Anu, Marigina walik^en mi lan a y^{eng}^en so. Koni a lan n^en a fan birin na, a findi karam^{ox}^a fajin nun muxu dij^{ax}in na.

²⁵ A lan n^en a xa fe matandine matinxin limaniyani alogo Ala xa a liga e yi e kewanle max^{et}e, e yi j^ondin kolon.

²⁶ E yi xaxili s^{ot}^a, e e y^{et}e ba Yinna Manga Setanaa luti ratixine ra, e suxi naxanye ra alogo e xa lu a sagoni.

3

Dununa rajanna fe

¹ A kolon fa fala a waxati d^{on}xene x^od^{ex}oma ayi n^en.

² Amas^{ot} muxune findima n^en wasodene nun gbeti x^on^xonne nun y^{et}e mat^{ox}one nun yandadene nun konbi tiine ra. E murut^e e s^{ot}^a muxune ma, e findi wali faji kolontarene nun dina kolontarene ra,

³ e nun hinantarene nun kininkintarene nun muxu xili kalane nun y^{et}e suxutarene nun muxu y^{ee} x^od^{ex}ene nun fe faji rabane yaxune

⁴ e nun yanfanterre nun kufadene nun y^{et}e yigboon naxanye wax^an feene rafan e ma dangu Ala ra.

⁵ E e y^{et}e findi Ala kolonne ra, koni e e m^ema n^en a s^{en}b^en na. I makuya na muxune ra.

⁶ Ndee ε y^{ee}, ne e y^{et}e rasoma n^en banxine kui muxu rakunfa feen na, j^{ax}anla naxanye s^{en}b^e mi

gbo dinani, e yi ne masotə yulubin goron binyen naxanye xun ma naxanye mabandunxi kunfan sifan birin xən.

⁷ Na jnaxanle katama nən e xa xaran, koni e mi jnöndin kolonjne mumə!

⁸ Na xəməne luxi nən alo Yannəsi nun Yanbərəsi naxanye Musa matandi.* Xəməni itoe fan jnöndin matandima na kii nin. E xaxinli fuxi, e dənkəleyaan bata findi bənən na.

⁹ Koni ne mi sigə yeeñ na mumə amasotə muxun birin e xaxilitareyaan kolonma nən, alo Yannəsi nun Yanbərəsi ligə kii naxan yi.

Kawandi dənxəne

¹⁰ Koni i tan bata n ma xaranna kolon, e nun n kewanle nun n jnənigen nun n ma dənkəleyaan nun n ma dijan nun n ma xanuntenyaan nun n ma tunnafanna

¹¹ e nun n ma bəsenxənyaan nun n ma tərəyana. Tərən sifan mundun na, n mi naxan toxi Antiyəki nun Ikoniyon nun Lisitire taane yi? Bəsenxənyaan sifan mundun na n mi naxan to? Koni Marigin yi n xunba ne birin yi.

¹² Naxanye birin waxi a xən ma, e xa sigan ti Ala kolonni Yesu Alaa Muxu Sugandixin barakani, ne bəsenxənyama nən.

¹³ Koni muxu jnaxine nun naxanye e yətə findima dina muxune ra, ne yanfanma jnaxuyaan nin tun, e bonne mayenden, e fan yi mayenden.

---

* **3:8:** Yahudiyane namunne xaranna kui, woyiməen naxanye Musa matandi Misiran yamanani, ne yi xili na kiini. A mato Xərəyaan 7.11 nun 7.22 kui.

¹⁴ Koni i tan, i xaranxi feen naxan ma, i dënkeleyaxi naxan ma yati, lu na yi amasətə i i karaməxəne kolon.

¹⁵ Xabu i dii nōrə waxatini, i Kitabu Sarıjanxin yire səbəxine kolon naxan nōe xaxinla fiyə i ma lan kisi feen ma dënkeleyaan xən Yesu Alaa Muxu Sugandixin ma.

¹⁶ Amasətə Kitabun səbənla birin fataxi Ala nan na. A fan xaran ti seen nun tantanna yabi seen nun fe matinxin seen nun muxu xuru seen na tinxinna ma

¹⁷ alogo Alaa muxun xa kamali, waliseen yi lu a yii wali fajin birin kə xinla ma.

4

¹ N na i yamarima Ala yətagi e nun Yesu Alaa Muxu Sugandixin naxan faxa muxune nun muxu niiramane birin makitima, naxan makenənma a mangayani.

² Alaa falana fe kawandin ba, xa a fala waxatin fan, xa a mi fan, i wəkile. I muxune sənna fala, i e maxadi, i e ralimaniya, i yi e xaran dijan birin yi.

³ Amasətə waxatin fama nən, muxune mi tinma xaran kəndən ma. E birama e yətə waxən feene nan fəxə ra, e lu karaməxəne malanjə e yətə xa, naxanye e xaranma e tunla rafan feene ma.

⁴ E yi e tunla ba nəndi falane ra, e yi e tuli mati taline ra.

⁵ Koni i tan, i xa i yətə suxu feen birin yi, i tunnafan tərəne bun ma, i Yesu a fe Xibaru Fajin nali, i yi i ya wanla birin nakamali.

⁶ Amasətə, n tan bata lu alo minse saraxa bəxənxina, n siga waxatin bata maso.

⁷ N bata yengε fajin so, n nan n ma giin danna li, n lu dənkəleyani.

⁸ To xanbi ra, n tinxinyaan nə sətən kəntənnna sətəma nən Marigin naxan namaraxi n xa, a naxan firma n ma na ləxəni, a tan naxan findixi kiti sa tinxixin na. N tan kedenna mi a ra koni a fa feen xənla naxanye birin ma.

⁹ Kata, i fa n fəma mafureñ!

¹⁰ Dunujnani ito to rafan Demasi ma, a bata n nabəñin a siga Tesaloniki taani. Kiresen yi siga Galati yamanani. Tito yi siga Dalamatiya yamanani.

¹¹ Luka nan keden pe fa n fəma. E nun Maraka birin xa fa amasətə a nəe n maliye nən walideni.

¹² N bata Tikiko rasiga Efesi taani.

¹³ I nəma fε waxatin naxan yi, n bata n ma gubaan nun n ma kedine lu Karapo konni Tirowasi taani, i fa e xəle n xa a gbengbenna naxanye səbəxi kidine ma.

¹⁴ Siyakin Alesandire bata fe xələn liga n na han! Marigma a saranjə a wanla ra.

¹⁵ I fan xa a fe liga i yeren ma, amasətə a nxə falane matandi nən a naxin na!

¹⁶ N nan n yətə xun mafala singen naxan ti kitisadeni, muxu yo mi n mali, birin yi n nabəñin. Koni Ala nama e susu na ra.

¹⁷ Marigin nan n mali, a yi n sənbə so alogo n xa kawandi kamalixin ba, siyane birin yi a mε, n yi xunba yatane dε.

¹⁸ Marigma n xunbama nən fe naxin wanle birin ma, a yi n nakisi alogo n xa so a mangayani ariyanna yi. Binyen xa fi a tan ma habadan han habadan, amina.

Xəntən dənxene

¹⁹ N xa Pirisila nun Akila xəntən e nun Onesiforo
a denbayana.

²⁰ Erasite bata lu Kərenti taani, n bata Tirofime
furaxin fan lu Miletı taani.

²¹ Kata, i xa fa benun xunbeli waxatin xa a li.

Ewubulo i xəntən, e nun Pudən nun Linosi nun
Kelodiya e nun en ngaxakedenne birin.

²² Marigin xa lu i niini. Ala xa hinan ε ra.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012**

**Copyright du texte: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unporteddisponible en ligne**

**<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**

copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78